

Οδηγίες-συστάσεις

- Χρησιμοποιούμε μολύβια με μαλακή μύτη.
- Χρησιμοποιούμε στυλό με τη γόμα στο καπάκι του.
- Επιμένουμε σε ασκήσεις πρώτης γραφής (σε όποια ηλικία και αν βρίσκεται το παιδί).
- Παρόλο που ο υπολογιστής βοηθάει το παιδί να γράφει ευανάγνωστα, έρευνες έδειξαν πως το παιδί γράφει μεγαλύτερες εκθέσεις όταν μαθαίνει να χρησιμοποιεί στυλό παρά το πληκτρολόγιο του υπολογιστή. Καλό είναι, λοιπόν, να γίνεται συνδυασμός γραφής με το στυλό και με το πληκτρολόγιο του υπολογιστή.
- Επιμένουμε στη διόρθωση ορθογραφικών λαθών.
- Βάζουμε το παιδί να αντιγράφει, καθημερινά, μία με δύο προτάσεις πάνω σε έντονες γραμμές τετραδίου, βάζοντας από κάτω ένα χάρακα για να μην ξεφεύγει.
- Βάζουμε το παιδί να χρωματίζει τα γράμματα της αλφαβήτου, αφού τα έχουμε σχεδιάσει σε χαρτόνι και τα έχουμε κόψει, υπενθυμίζοντάς του να μη βγαίνει από το κενό.
- Φτιάχνουμε λεξούλες με διακεκομμένες τις γραμμές και ζητάμε από το παιδί να τις περάσει από πάνω με το μολύβι, χωρίς να βγαίνει από τις γραμμές.
- Φτιάχνουμε λέξεις με την πλαστελίνη ή με τον πηλό και ζητάμε από το παιδί να κάνει ακριβώς το ίδιο.
- Χρησιμοποιούμε παιχνίδια με λαβύρινθους, υπενθυμίζοντας, πάντα, στο παιδί να μη βγαίνει απ' έξω.

Οδηγίες-συστάσεις

- Κατάλληλες για το σκοπό αυτό είναι οι ασκήσεις ενδυνάμωσης των δακτύλων, με εκτέλεση λεπτών κινήσεων καθημερινής ζωής (κόψιμο με ψαλίδι, κούμπωμα ρούχων, φόρεμα παπουτσιών κτλ.)
- Βάζετε τους μαθητές να διορθώνουν τα χαρτιά τους μετά από λίγο διάστημα και χρησιμοποιήστε στρατηγικές διόρθωσης. Οι μαθητές ίσως χρειάζονται βοήθεια, για να αναπτύξουν επαρκείς τεχνικές διόρθωσης.
- Δώστε περισσότερο χρόνο για τις γραπτές δραστηριότητες.
- Αν είναι αναγκαίο, μειώστε τις γραπτές εργασίες που αναθέτετε
- Ενισχύστε τις θετικές πλευρές των μαθητικών προσπαθειών.
- Δείξτε υπομονή.
- Ενθαρρύνετε το μαθητή να είναι υπομονετικός με τον εαυτό του.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΡΙΜΗΝΟΥ

	Ατομικοί στόχοι	Ενέργειες και δράσεις υποστήριξης
1	<ul style="list-style-type: none">• Ενίσχυση της αυτοεκτίμησης και της προσπάθειας του μαθητή	<p>Ενίσχυση των θετικών πλευρών των μαθητικών προσπαθειών. Υπομονή και ηρεμία στην εργασία. Ενθάρρυνση το μαθητή να είναι υπομονετικός με τον εαυτό του. Δίνεται περισσότερος χρόνος για τις γραπτές δραστηριότητες.</p>
2	<ul style="list-style-type: none">• Παιδί συμμετέχων στη διαδικασία και όχι μόνο στόχος κριτικής• Εκπαίδευση του παιδιού «να γίνει δάσκαλος	<p>Αυτοδιόρθωση του γραπτού και αυτοβαθμολόγηση</p> <p>Μαθαίνουμε στο παιδί τα κριτήρια αυτοελέγχου και αυτοαξιολόγησης και δημιουργούμε μαζί του λίστα αυτοελέγχου. (π.χ. Ξεκινούμε με κεφαλαίο, τελεία στο τέλος, ύψος γραμμάτων, τα όρια των γραμμών, παράγραφοι, αποστάσεις λέξεων κ.λ.π.)</p>
3	Βελτίωση γραφικού χαρακτήρα	<p>Ασκήσεις πρώτης γραφής</p> <p>Γραφή σε τετράγραμμο τετράδιο.</p> <p>Ζωγραφική μέσα σε όρια</p> <p>Σύντομες γραπτές εργασίες προοδευτικά αυξανόμενες σε έκταση</p>

1. Κάθομαι κατάλληλα;	
2. Έχω το τετράδιο στην κατάλληλη θέση;	
3. Κρατώ το μολύβι άνετα, ευλύγιστα και με την κατάλληλη λαβή;	
4. Ακολουθώ κατά το σχεδιασμό του γράμματος την κατάλληλη σειρά;	
5. Είναι όλα τα γράμματα πάνω στη γραμμή;	
6. Καταλαμβάνουν τα πεζά γράμματα μόνο το μισό από το διάστημα ανάμεσα στις γραμμές;	
7. Καταλαμβάνουν τα μεσαία γράμματα (π.χ. μ, ρ, ψ,...) το μισό από το διάστημα της κάτω γραμμής;	
8. Καταλαμβάνουν τα ψηλά γράμματα (π.χ. β, δ, θ,...) το ίδιο ύψος και κοντά στο ύψος της προηγούμενης γραμμής;	

Σχήμα 4. Η κάρτα με τις ερωτήσεις αυτοαξιολόγησης του Kurtz (1994)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΡΙΜΗΝΟΥ

	Ατομικοί στόχοι	Ενέργειες και δράσεις υποστήριξης
4	<ul style="list-style-type: none">• Βελτίωση της σχέσης γονιών – παιδιού (κυρίως της μητέρας)	<p>Συμβουλευτική στη μητέρα στα εξής θέματα:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Κατάλληλη οριοθέτηση στο Σωκράτη2. Οι γονείς να ακολουθούν κοινή γραμμή στις αποφάσεις και στις συνέπειες που εφαρμόζουν.3. Αναφορά σε τεχνικές επικοινωνίας για να μειωθεί η αντιδραστικότητα του Σωκράτη4. Τόνωση της υπευθυνότητας του παιδιού και στο κομμάτι οργάνωσης της μελέτης του5. Βελτίωση του επικριτικού λόγου της μητέρας με πιο θετικούς τρόπους παρακίνησης των προσπαθειών του παιδιού

ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

-Μεγάλη βελτίωση στο γραφικό χαρακτήρα όταν εργάζεται σε δομημένο πλαίσιο (Στο Τ.Ε. με ατομικές, μικρές εργασίες , επαρκή χρόνο, σε κλίμα αποδοχής και συνεργασίας)

-Μικρή ως μέτρια βελτίωση σε γραπτές εργασίες ελεύθερης έκφρασης όπου ο μαθητής αφήνεται μόνος του να γράψει.

-Αποδοχή από το παιδί των κανόνων αυτοελέγχου και αυτοδιόρθωσης

-Αποδοχή από τη μητέρα υιοθέτησης σταθερών κανόνων και συνέπειας στη συμπεριφορά

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ 8^{ης} ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ & ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Εγκύκλιος (11-2-2016)

Με αφορμή τη γνωμάτευση ΚΕΔΔΥ σε μαθήτρια Γ' Δημοτικού, με την υποσημείωση για εξέταση με προφορικές εξετάσεις στο γυμνάσιο, θα ήθελα να εκφέρω για μια ακόμη φορά τις ανησυχίες μου και τον προβληματισμό μου για το σύστημα των προφορικών εξετάσεων και τα επακόλουθά του. Η δυσκολία στη σωστή και ορθή γραφή των λέξεων είναι μια τυπική μαθησιακή δυσκολία, την οποία δεν αντιμετωπίζουν μόνο παιδιά με δυσλεξία, αλλά τυχαίνει να αντιμετωπίζουν και μεμονωμένα πολλά παιδιά που δεν έχουν άλλου τύπου μαθησιακές δυσκολίες (π.χ. δυσαναγνωσία ή διαταραχή γραπτού λόγου). Η ανάπτυξη του γραπτού λόγου, προϋποθέτει την ανάπτυξη και την καλλιέργεια τεχνικών που θα βοηθήσει τον μαθητή να εξοικειωθεί με «συγγραφικές πρακτικές» ώστε να ξεδιπλώσει τη δημιουργικότητά του μέσω του γραπτού λόγου. Ο μαθητής που ποδηγετείται είτε μέσα απ' το σχολείο, είτε μέσα από την οικογένεια σε προφορικές εξετάσεις και «πείθεται» τελικά ότι δεν είναι ικανός στο γραπτό λόγο, χάνει την ευκαιρία να ξεδιπλώσει τυχόν αρετές που ενδεχομένως μπορεί να αναπτύξει αργότερα. Ο γραπτός λόγος είναι τέχνη και χρειάζεται πρακτική και συνεχή εξάσκηση. Κανείς δε γεννιέται μουσικός ή ζωγράφος, αν δε μάθει τεχνικές και δεν «παιδευθεί» πάνω σ' αυτές.

Η υποστήριξη που προσφέρουμε στους δυσλεκτικούς μαθητές μέσω των **προφορικών εξετάσεων**, θα πρέπει επιτέλους κάποια στιγμή να αξιολογηθεί ώστε να φανεί εάν είναι ένας υποστηρικτικός θεσμός που απελευθερώνει και **δεν εγκλωβίζει τη δημιουργικότητα των μαθητών**. Η υποστήριξη πρέπει να στοχεύει στην αυτονομία και όχι στην προστασία που συρρικνώνει και στρεβλώνει (βλέπε παράλληλη στήριξη που σε κάποιες περιπτώσεις δεν προωθεί την αυτονομία).

Η δυσκολία πολλές φορές είναι ευεργεσία και δυναμώνει και θεριεύει τον μαθητή που υποστηρίζεται με το σωστό τρόπο. **Η ευκολία(των προφορικών εξετάσεων)** προκαλεί πολλές φορές μαλθακότητα και οδηγεί στην ανυπαρξία και τον **εξοβελισμό του γραπτού λόγου**. Επομένως θεωρώ ότι η οδηγία για προφορικές εξετάσεις θα πρέπει να δίνεται με την υποσημείωση της συνεχούς προσπάθειας αξιολόγησης του μαθητή μέσω του γραπτού λόγου. Να παροτρύνεται δηλαδή ο μαθητής, να αναπτύσσει τις γνώσεις του μέσα απ' το γραπτό λόγο και επικουρικά να γίνεται η χρήση των προφορικών εξετάσεων για τη «δικαιότερη» αξιολόγησή του.

Ο Σχολικός Σύμβουλος ΕΑΕ